

سال دهم انسانی

۴ آذر ماه ۱۴۰۱

دفترچه سؤال

تعداد سوالات و زمان پاسخگویی آزمون:

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
عربی (بان قرآن (۱)	۱۰	۱-۱۰	۱۵
ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱۱-۲۰	۱۵
اقتصاد	۱۰	۲۱-۳۰	۱۵
علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۳۱-۴۰	۱۵
کتاب (۱) ایران و جهان باستان	۱۰	۴۱-۵۰	۱۵
کتاب (۱) ایران و جهان باستان (شاهدگاه)	۱۰	۵۱-۶۰	
مضامین ایران	۱۰	۶۱-۷۰	۱۰
جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۷۱-۸۰	۱۵
منطق	۱۰	۸۱-۹۰	۱۵
جمع کل	۹۰	۱-۹۰	۱۱۵ دقیقه

مراحم:

عربی، (بان قرآن (۱)	درویشعلی ابراهیمی، مریم آقاییاری، فاطمه منصورخاکی، رضا معصومی، علی اکبر ایمان‌پرور، سید محمدعلی مرتضوی
ریاضی و آمار (۱)	شهرام آموزگار، محمد بحیرایی، هاشم زمانیان، محمد گودرزی
اقتصاد	احسان عالی‌نژاد، سارا معصوم‌زاده، سارا شریفی
علوم و فنون ادبی (۱)	سعید جعفری، ابراهیم رضایی‌مقدم، یاسین مهدیان، افشین کیانی، محمد نورانی
کتاب (۱) ایران و جهان باستان	علی‌محمد کریمی، محدثه صفاری، بهروز یحیی
مضامین ایران	پریسا ایزدی، محمدعلی پشار، محدثه صفاری، بهروز یحیی
جامعه‌شناسی (۱)	فروغ نجمی تیموریان، آزاده میرزایی، بهروز یحیی، مزده طالب، فاطمه صفری
منطق	کیما طهماسبی، مهسا عفتی، نیما جواهری، فرهاد علی‌نژاد، موسی سپاهی

گزینشگران و ویراستاران:

نام درس	مسئول درس	گزینشگر	ویراستار استاد	ویراستار دانشجو	مسئول درس‌های مستندسازی
عربی، (بان قرآن (۱)	فاطمه منصورخاکی	فاطمه منصورخاکی	درویشعلی ابراهیمی	امیرحسین کماتی	لیلا ایزدی
ریاضی و آمار (۱)	حمید زرین‌کفش	حمید زرین‌کفش	محمد بحیرایی، احسان غنی‌زاده	---	سمیه اسکندری
اقتصاد	آفرین ساجدی	آفرین ساجدی	---	---	زهره قموشی
علوم و فنون ادبی (۱)	افشین کیانی	افشین کیانی	الهام محمدی	محمدحسین اصغری	التاز معتمدی
کتاب (۱) ایران و جهان باستان	هانیه رمدانی	هانیه رمدانی	بهروز یحیی	---	خدیجه جنت‌علی‌پور
مضامین ایران	پریسا ایزدی	پریسا ایزدی	---	اصغر ستاری، سوگند بیگلری	زهره قموشی
جامعه‌شناسی (۱)	مهسا عفتی	مهسا عفتی	---	امیرکیا باقری	
منطق	مهسا عفتی	مهسا عفتی	---	---	---

مدیر گروه	فاطمه منصورخاکی
مسئول دفترچه	فاطمه رئیس‌زیدی
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: مازیار شیروانی مقدم، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	زهره تاجیک
نظارت چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

۱۵ دقیقه

عربی، زبان قرآن (۱)

إنکم مسؤولون

صفحة ۱۷ تا صفحه ۳۰

■ عَيْنِ الْأَصْحَحِّ وَ الْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ: (۱-۴)

۱- «الحفاظ على نظافة المدينة مسؤولية مشتركة بين الدولة و الناس!»:

- ۱) حفظ تمیزی شهر، مسئولیتی مشترک بین دولت‌ها و مردم است!
- ۲) محافظت از نظافت شهر، مسئولیتی است که بین دولت و مردم مشترک است!
- ۳) مسئولیت نگهداری از تمیزی شهر، مشترکاً بر عهده دولت و مردم است!
- ۴) نگهداری از تمیزی شهر، مسئولیتی مشترک بین دولت و مردم است!

۲- «في اليوم الثامن عشر من الشهر التاسع سافرنا إلى قرية جميلة لمدة ستة أيام!»:

- ۱) در روز هجدهم از ماه نهم به روستایی زیبا برای مدت شش روز سفر کردیم!
- ۲) روز هجدهم ماه هفتم به روستای زیبایی برای مدت شش روز سفر کردیم!
- ۳) از هجدهمین روز ماه هفتم تا شش روز به آن روستای زیبا سفر کردم!
- ۴) هجده روز از ماه نهم را به روستایی زیبا به مسافرت رفتیم!

۳- عَيْنِ الْخَطَأِ:

- ۱) ما أجملَ فصل الخريف مع أوراقه الملونة! : فصل پاییز با برگ‌های رنگارنگش چقدر زیباست!
- ۲) الإيرانيون مشهورون بالشعب المضيف في العالم! : ایرانیان به ملت مهمان‌دوست در دنیا شهرت دارند!
- ۳) هل تعلمُ أن واحداً و سبعينَ في المئة من الأرض ماء؟! : آیا می‌دانی که هفتاد و یک درصد از زمین آب است؟!
- ۴) سافرتُ مع أسرتي إلى القرية لأننا بحاجة إلى هدوء! : با خانواده‌ام به روستا سفر کردیم برای این‌که ما نیاز به آرامش داریم!

۴- عَيْنِ الْخَطَأِ:

- ۱) الحفاظ على المرافق العامة واجبٌ على كلِّ المواطنين! : نگهداری از تأسیسات عمومی بر همه هم‌میهنان واجب است!
- ۲) أطفأت التلميذات مصابيح الصفوف قبل الخروج من المدرسة! : دانش‌آموزان پیش از خارج شدن از مدرسه چراغ کلاس‌ها را خاموش کردند!

۳) اشتري الوالد لبناته أحد عشر قلماً من السوق! : پدر برای دخترانش، یازده قلم از بازار خرید!

۴) عمرُ هذه الشجرة في الغابة خمسة و عشرون عاماً! : سن این درخت در جنگل بیست و پنج سال است!

۵- عَيْنِ الْأَقْرَبِ مِنْ مَفْهُومِ الْآيَةِ الشَّرِيفَةِ التَّالِيَةِ: «مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا»

- ۱) تو نیکی می‌کن و در دجله انداز / که ایزد در بیابانت دهد باز
- ۲) همه خاک دارند بالین و خشت / خنک آنکه جز تخم نیکی نکشت
- ۳) چهار چیز مر آزاده را ز غم بخرد / تن درست و خوی نیک و نام نیک و خرد
- ۴) شکر آن را که دگر بار رسیدی به بهار / بیخ نیکی بنشان و ره تحقیق بجوی

٦- عَيْنُ الْخَطَا فِي الْفِرَاقِ مِمَّا بَيْنَ الْقَوْسَيْنِ:

- (١) الْيَوْمُ الرَّابِعُ مِنْ أَيَّامِ الْأَسْبُوعِ يَوْمٌ ...! (الثلاثاء)
- (٢) ... حَنْفِيَّةُ الْمَاءِ الَّتِي مَفْتُوحَةٌ قَلِيلًا عَمَلٌ حَسَنٌ! (إغلاق)
- (٣) ... هُوَ الَّذِي يَعْمَلُ فِي الشَّرْكَةِ أَوْ الْمَصْنَعِ! (السَّائِح)
- (٤) لَيْسْنَا مَلَابِسْنَا ... لِأَنَّ الْجَوَّ بَارِدٌ جَدًّا! (الشتائِيَّة)

٧- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْعَمَلِيَّاتِ الْحَسَابِيَّةِ:

- (١) سَبْعُونَ نَاقِصٌ عَشْرَةٌ يُسَاوِي ثَمَانِينَ!
- (٢) مِئَةٌ تَقْسِيمٌ عَلَى عَشْرِينَ يُسَاوِي خَمْسَةً!
- (٣) خَمْسَةٌ وَ سِتُّونَ زَائِدٌ خَمْسَةٌ وَ عَشْرِينَ يُسَاوِي مِئَةً!
- (٤) ثَلَاثَةٌ فِي أَحَدٍ عَشَرَ يُسَاوِي وَاحِدٌ وَ ثَلَاثِينَ!

٨- عَيْنُ الْخَطَا فِي اسْتِعْمَالِ الْعَدَدِ:

- (١) سَتَبْتَدِيُ مَسَابِقَةَ الْأَدَبِ الْعَالَمِيِّ بَعْدَ ثَمَانِي دَقَائِقٍ!
- (٢) هُنَاكَ ثَالِثٌ مَتَاحِفٍ فِي هَذَا الشَّارِعِ!
- (٣) خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ!
- (٤) رَأَيْتُ فِي مَخْتَبَرِ الْجَامِعَةِ ثَلَاثِينَ طَالِبًا!

٩- فِي أَيِّ عِبَارَةٍ مَا جَاءَتْ أَعْدَادُ الْعُقُودِ؟

- (١) يَعْمَلُ فِي هَذَا الْمَعْمَلِ سَبْعُونَ عَامِلًا!
- (٢) تَسْعُونَ نَاقِصٌ عَشْرَةٌ يُسَاوِي ثَمَانِينَ!
- (٣) لَبِثَ نُوْحٌ فِي قَوْمِهِ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا!
- (٤) بَعْدَ أَرْبَعَةِ عَشَرَ يَوْمًا، يَبْدَأُ الْعَامَ الْجَدِيدَ!

١٠- عَيْنُ غَيْرِ الْمُنَاسِبِ فِي اسْتِعْمَالِ الْأَعْدَادِ:

- (١) أَقْدَرُ أَنْ أَسْمَعَ صَوْتَ وَالِدِي مِنْ مَسَافَةِ أَرْبَعَةِ أَمْتَارٍ!
- (٢) قَرَأْتُ بَيْتًا وَاحِدًا مِنْ كِتَابٍ فِيهِ أَشْعَارٌ جَدِيدَةٌ مِنْ تَاسِعِ شُعْرَاءِ!
- (٣) شَاهَدْتُ سِتَّةَ أَوْلَادٍ رَابِعَهُمْ يَذْهَبُ هَذِهِ السَّنَةَ إِلَى الْجَامِعَةِ!
- (٤) اشْتَرَيْتُ كِتَابَيْنِ اثْنَيْنِ مِنَ السُّوقِ وَ بَدَأْتُ بِقِرَاءَةِ الْكِتَابِ الثَّانِي!

ریاضی و آمار (۱)

۱۵ دقیقه

معادله درجه دوم
حل معادله درجه ۲ و
کاربردها

معادله‌های شامل
عبارت‌های گویا

صفحه ۲۷ تا صفحه ۳۸

۱۱- جواب معادله $\frac{2x-5}{1-2x} = 4$ کدام است؟

(۱) $\frac{9}{2}$

(۲) $\frac{1}{2}$

(۳) $\frac{3}{4}$

(۴) $\frac{9}{10}$

۱۲- مقدار k چقدر باشد تا معادله $\frac{x+k}{x-2} + x = \frac{k}{x(x-1)}$ دارای ریشه $x = -2$ باشد؟

(۱) -6

(۲) 6

(۳) $-\frac{18}{5}$

(۴) $\frac{18}{5}$

۱۳- ریشه‌های معادله $5x^2 - 4\sqrt{2}x - 2 = 0$ کدام است؟

(۱) $2\sqrt{2}$ و $-\frac{\sqrt{2}}{10}$

(۲) $2\sqrt{2}$ و $-\frac{\sqrt{2}}{10}$

(۳) $-\sqrt{2}$ و $\frac{\sqrt{2}}{5}$

(۴) $\sqrt{2}$ و $-\frac{\sqrt{2}}{5}$

۱۴- معادله $ax^2 + 3x - 5 = 0$ در چه شرایطی، فاقد ریشه حقیقی است؟

(۱) $a < \frac{9}{20}$

(۲) $a > \frac{9}{20}$

(۳) $a < -\frac{9}{20}$

(۴) $a > -\frac{9}{20}$

۱۵- کدام یک از معادلات زیر به ازای همه مقادیر a همواره دارای دو جواب حقیقی متمایز است؟ ($a \in \mathbb{R}$)

(۱) $ax^2 + 2x - 4 = 0$

(۲) $2x^2 + ax + 3 = 0$

(۳) $x^2 + ax - 4 = 0$

(۴) $ax^2 + 2x + a = 0$

۱۶- کدام یک از معادلات درجه دوم زیر دارای دو ریشه حقیقی متمایز است؟

(۱) $103x^2 - 145x + 731 = 0$

(۲) $459x^2 + 35x + 400 = 0$

(۳) $581x^2 - 70x + 473 = 0$

(۴) $300x^2 - 200x - 7 = 0$

۱۷- یکی از ریشه‌های معادله $x^2 - 3ax + 2a = 0$ نصف ریشه دیگر است. مقدار a کدام است؟

(۱) -1

(۲) 1

(۳) 2

(۴) -2

۱۸- اگر معادله $ax^2 + 3x + c = 0$ دارای ریشه مضاعف $x = -4$ باشد، در این صورت مقدار c کدام است؟

(۱) 6

(۲) $\frac{3}{8}$

(۳) $\frac{1}{6}$

(۴) $\frac{8}{3}$

۱۹- مجموع جواب‌های معادله $\frac{1}{x} = \frac{x-1}{2x+6}$ کدام است؟

(۱) 3

(۲) -3

(۳) 2

(۴) -2

۲۰- معادله $3 + \frac{x+1}{x-2} = 0$ دارای ...

(۱) دو ریشه حقیقی منفی است.

(۲) دو ریشه حقیقی مثبت است.

(۳) یک ریشه مثبت است.

(۴) دو ریشه قرینه است.

۱۵ دقیقه

اقتصاد

اصول انتخاب درست

مرز امکانات تولید

صفحة ۲۳ تا صفحه ۴۲

۲۱- کدام گزاره صحیح نمی باشد؟

- (۱) هر فرد در زندگی روزمره خودش انتخاب‌های زیادی دارد، البته انتخاب اقتصادی محدود به مسئله کسب و کار است.
 (۲) برای انتخاب درست باید با مفهوم کمیابی منابع آشنا شویم و بدانیم که چگونه می‌توان با در نظر گرفتن هزینه‌ها و منافع هر انتخاب، تصمیم درستی گرفت.
 (۳) برخی اقتصاددانان علاوه بر زمین، نیروی کار و سرمایه، اقسام دیگری را نیز به عنوان منابع تولید در نظر گرفته‌اند.
 (۴) مهارت و دانش کارمندان در زمره سرمایه انسانی از عوامل تولید قرار می‌گیرد.

۲۲- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را به‌طور صحیح نشان می‌دهد؟

- (الف) هزینه هدررفته، مثل پولی است که به انتهای یک چاه افتاده و در آوردن آن بسیار سخت است، پس باید آن را محاسبه کرد.
 (ب) در ارتباط با الگوی مرز امکانات تولید می‌توان گفت در نقاط ناکارا شرکت می‌توانسته بیشتر از یک کالا تولید کند، بدون این‌که تولید کالای دیگر کاهش یافته یا حذف گردد.

(ج) منابعی که برای تولید در اختیار ماست پایان‌ناپذیر نیست و محدود است.

(د) کشورها مانند مردم با کمیابی روبه‌رو هستند و برای برطرف کردن این کمیابی باید کالاهایی را از دیگر کشورها بخرند.

(۲) غ - ص - ص - غ

(۱) غ - غ - ص - ص

(۴) ص - غ - غ - ص

(۳) ص - ص - غ - ص

۲۳- با توجه به جدول زیر بگویید کدام انتخاب اقتصادی تر است و کدام گزینه دلیل منطقی برای این انتخاب را بیان می‌کند؟

خودرو	ارزش‌گذاری ذهنی	منافع خودرو به میلیون تومان	هزینه‌های خودرو به میلیون تومان
پژو ۲۰۶	خیلی خوب	۸۵	۹۰
پژو پارس	عالی	۵۶	۴۹
کوییک	مناسب	۷۴	۴۰
دنا	خوب	۴۸	۳۹

(۱) پژو ۲۰۶ - از لحاظ امکانات از سایر خودروها کامل‌تر است.

(۲) کوییک - این انتخاب منفعت بیشتری را به همراه دارد.

(۳) دنا - هزینه‌های این ماشین کم‌تر است.

(۴) پژو پارس - ارزش‌گذاری ذهنی این ماشین عالی است.

۲۴- عبارات کدام گزینه صحیح هستند؟

(الف) برای تصمیم‌گیری منطقی باید تمام منافع را با تمام سود مقایسه کنید.

(ب) نه تنها انتخاب افراد هزینه فرصت دارد، بلکه انتخاب جوامع هم برای آن‌ها هزینه فرصت خواهد داشت.

(ج) هنگامی که شما پول محدودی برای خرج کردن دارید یعنی مرز امکانات تولید دارید و برای استفاده از کالاها دچار محدودیت هستید.

(د) کمیابی منابع هر جامعه را با مبادله مواجه می‌سازد.

(۴) ب و د

(۳) ب و ج

(۲) الف و ج

(۱) الف و ب

۲۵- هریک از عبارتهای داده شده به کدام اشتباه رایج در تصمیم‌گیری اشاره دارد؟

(الف) خرید یک کالا صرفاً به‌خاطر درصد تخفیف

(ب) سرمایه‌گذاری در بورس بدون آمادگی لازم

(پ) استفاده کامل از یک وسیله بی‌کیفیت به‌خاطر پولی که بابت آن داده‌ایم.

(۱) اثرگذاری حقه‌های فروش - اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن - توجه به هزینه‌های هدررفته

(۲) اثرگذاری حقه‌های فروش - بی‌صبری زیاد - پرهیز از بررسی گزینه‌های جدید

(۳) پرهیز از رویکرد منطقی - بی‌صبری زیاد - پرهیز از بررسی گزینه‌های جدید

(۴) پرهیز از رویکرد منطقی - اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن - توجه به هزینه‌های هدررفته

۲۶- در اصول انتخاب درست، قانون اول و چهارم برای گرفتن تصمیم اقتصادی کدامند؟

- (۱) محاسبه هزینه فرصت هر انتخاب - ترسیم قید بودجه
- (۲) شناسایی منابع و آگاهی از کمیابی آن‌ها - مقایسه بین هزینه‌ها و منافع
- (۳) شناسایی منابع و آگاهی از کمیابی آن‌ها - فراموش کردن هزینه‌های هدر رفته
- (۴) فراموش کردن هزینه‌های هدر رفته - شناسایی منابع و آگاهی از کمیابی آن‌ها

۲۷- کدام گزینه به درستی جاهای خالی را تکمیل می‌کند؟

(الف) الگوی مرز امکانات تولید یکی از الگوهای اقتصادی است که اجازه می‌دهد تا درک بهتری از بده-بستان‌های یک کشور در ... پیدا کنید.

(ب) مرز امکانات تولید مرزی است بین آن‌چه یک کسب و کار با استفاده از ... می‌تواند تولید کند و آن‌چه نمی‌تواند.

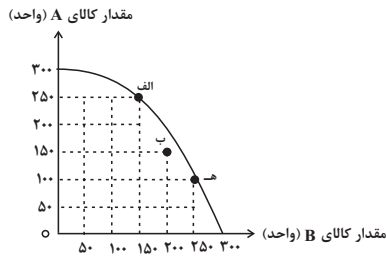
(۱) صادرات و واردات - منابع بالقوه

(۲) صادرات و واردات - منابع در دسترس

(۳) استفاده از منابع کمیاب - منابع در دسترس

(۴) استفاده از منابع کمیاب - منابع بالقوه

۲۸- با توجه به منحنی مرز امکانات تولید زیر که مربوط به یک شرکت فرضی است که دو کالای A و B را تولید می‌کند، هزینه فرصت انتقال از نقطه «ه»

به «الف» کدام است؟

- (۱) تولید ۱۰۰ واحد بیش‌تر کالای B است.
- (۲) تولید ۲۵۰ واحد بیش‌تر کالای A است.
- (۳) صرف‌نظر کردن از تولید ۱۰۰ واحد کالای B است.
- (۴) صرف‌نظر کردن از تولید ۱۵۰ واحد کالای A است.

۲۹- کدام گزینه پاسخ صحیح سؤالات زیر است و جاهای خالی را به درستی تکمیل می‌کند؟

(الف) در رابطه با کارایی منابع و امکانات و رابطه آن با نقاط روی مرز امکانات می‌توان گفت ...

(ب) ... به ما اجازه می‌دهد تا هزینه فرصت یک شرکت یا یک کشور را از زمانی که بیش از یک کالا تولید می‌کند، مجسم کنیم.

(۱) الف) هر چه به سمت بالای مرز امکانات حرکت کنیم کارایی منابع و امکانات به کار گرفته شده افزایش می‌یابد. (ب) کارایی

(۲) الف) هر چه به سمت پایین‌تر مرز امکانات حرکت کنیم، کارایی منابع و امکانات به کار گرفته شده افزایش می‌یابد. (ب) قید بودجه

(۳) الف) تمام نقاط روی منحنی و سمت چپ منحنی کارا هستند، ولی کارایی نقاط مرزی تا حدودی بیشتر از سایر نقاط می‌باشد زیرا سطح بالاتری از

نیاز جامعه را مرتفع می‌کنند. (ب) هزینه فرصت اجتماع

(۴) الف) تمام نقاط روی منحنی بیانگر کارایی این منابع هستند و کشور می‌تواند هر نقطه‌ای را روی مرز امکانات، تولید کند. (ب) مرز امکانات تولید

۳۰- کدام گزینه در خصوص مفهوم کارایی نادرست است؟

(۱) تلاش برای به دست آوردن کارایی، به معنای یافتن موقعیت‌هایی برای پیشرفت است.

(۲) تولید در نقاط زیر مرز امکانات تولید ناکارا است چراکه اقتصاد از بیشترین منابش استفاده نکرده است.

(۳) اگر یک شرکت یا کشور، از تمامی فرصت‌های خود برای بهتر شدن وضعیت خودش استفاده کرده باشد، به گونه‌ای که این بهبود وضعیت، موجب

بدتر شدن وضع دیگران نشده باشد، اقتصاد آن شرکت یا کشور کارا است.

(۴) هنگامی که روی مرز کارایی قرار داریم، بهتر شدن وضعیت ما، موجب بدتر شدن وضع دیگری نخواهد شد.

۱۵ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۱)

واج آرای، واژه آرای، تاریخ ادبیات پیش از اسلام و قرن های اولیه هجری صفحه ۲۶ تا صفحه ۴۶

۳۱- شعر حکمی و اندرزی در چه دوره‌ای به پختگی رسید و چه کسی برای نخستین بار قصیده تمام و کمال در موضوع موعظه و نصیحت سرود؟

(۱) دوره سلجوقیان - کسایی مروزی

(۲) دوره غزنویان - ناصر خسرو

(۳) دوره سلجوقیان - شهید بلخی

(۴) دوره غزنویان - رودکی

۳۲- هریک از توضیحات زیر به ترتیب مربوط به کدام زبان است؟

(الف) این زبان در دوره اشکانیان رایج بود و در شمال و شمال شرقی ایران متداول بوده است.

(ب) پس از ورود اسلام به ایران، این زبان تحول تازه‌ای را پشت سر گذاشت.

(ج) آثار برجای مانده این زبان، فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی است.

(د) زبان رسمی دوران ساسانی بود. این زبان اساساً به ناحیه پارس تعلق داشته است.

(۱) فارسی باستان، فارسی میانه، فارسی نو، فارسی باستان

(۲) فارسی میانه، فارسی نو، فارسی باستان، فارسی میانه

(۳) فارسی باستان، فارسی نو، فارسی میانه، فارسی میانه

(۴) فارسی میانه، فارسی باستان، فارسی میانه، فارسی نو

۳۳- در کدام بیت، واج آرای با مصوت بلند «ی» وجود دارد؟

(۱) ای مست ماه روی تو استاره و گردون خوش / رویت خوش و مویت خوش و آن دیگرت بیرون خوش

(۲) نی خماری کز وی آید انده و حزن و ندم / آن خمار شمس دین کز وی فزاید افتخار

(۳) یکی ماهی همی بینم برون از دیده در دیده / نه او را دیده‌ای دیده نه او را گوش بشنیده

(۴) برون شو ای غم از سینه که لطف یار می‌آید / تو هم ای دل، ز من گم شو که آن دلدار می‌آید

۳۴- در ابیات کدام گزینه تماماً «واژه آرای» به کاررفته است؟

(الف) یک عمر پریشانی دل، بسته به مویی است

تنها سر مویی ز سر موی تو دورم

(ب) رستم دستان و هزاران چو او

بنده و بازیچه دستان ماست

(ج) ای جرعه‌نوش مجلس جم سینه پاک دار

کابینه‌ای است جام جهان بین که آه از او

(د) چند شب‌ها به غم روی تو روز آوردم

که تو یک روز نپرسیده و نخواستی‌ای

(ه) در دل چگونه یاد تو می‌میرد

یاد تو یاد عشق نخستین است

(۱) ب، د، ه

(۲) الف، ه، د

(۳) ج، ه، الف

(۴) ب، ه، ج

۳۵- کدام آرایه‌ها تماماً در بیت زیر یافت می‌شود؟

«ای غنچه گلگون آمدی وز خویش بیرون آمدی / با ما بگو چون آمدی تا ما ز خود خیزان کنیم»

(۱) تناسب، واج آرای، جان بخشی، تضاد

(۲) واژه آرای، جناس، استعاره، تشبیه

(۳) تمثیل، تشبیه، جناس، کنایه

(۴) کنایه، استعاره، واژه آرای، مجاز

۳۶- همه گزینه‌ها، درباره «تاریخ بلعمی» درست است؛ به جز:

- (۱) می‌توان این کتاب را تألیفی مستقل به حساب آورد که بعضی از مطالب آن، ترجمه شده از اثری دیگر هستند.
- (۲) به دستور منصور بن نوح سامانی، کتاب «تاریخ‌الرسول و الملوک» به زبان فارسی برگردانده شد و نویسنده اصل کتاب، محمدبن جریر طبری است.
- (۳) بلعمی، علاوه بر ترجمه اصل کتاب، اطلاعات دیگری راجع به تاریخ اسلام به دست آورد و بر آن افزود و همچنین مطالبی را از اصل تاریخ حذف کرد.
- (۴) این کتاب، از آثار منثور قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم محسوب می‌شود و در این کتاب، روایتی از پادشاهی ضحاک تازی آمده است.

۳۷- عبارت زیر، کدام اثر را معرفی می‌کند؟

«تنگارش یافته در دوره سامانی که موضوع آن، تاریخ گذشته ایران است و پدیدآورنده آن، جمعی از دانشوران خراسان هستند.»

- (۱) شاهنامه ابومنصوری (۲) کلیله و دمنه (۳) یادگار زریران (۴) ترجمه تفسیر طبری

۳۸- توضیحات کدام گزینه در مورد آثار زبان پهلوی نادرست است؟

- (الف) بعضی از قطعات بازمانده اشعار تعلیمی و اخلاقی‌اند. این قطعات شعری در میان اندرزنامه‌های منثور جای دارند.
- (ب) ترجمه عربی و فارسی «کلیله و دمنه» و «هزار و یک شب» در دست است که دچار هیچ تغییر نشده است.
- (ج) رساله‌های کوچکی که معمولاً آن‌ها را در زمره آثار غیردینی به شمار می‌آورند، مانند «یادگار زریران» نیز رنگی دینی دارند.
- (د) آثار ادبی پهلوی به سبب اهمیتی که سنت شفاهی در ایران پیش از اسلام داشته غالباً به کتابت درآمده است.

- (۱) الف، د (۲) الف، ج (۳) ب، ج (۴) ب، د

۳۹- کدام گزینه درباره شعر قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم، نادرست است؟

- (۱) قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم دوره ترقی در همه زمینه‌های علمی بود و مردان مشهوری از آغاز تا پایان این دوره در فلسفه، طب و علوم دینی، سرگرم تألیف بودند.
- (۲) در آغاز این دوره هنوز بیشتر دانشمندان ایرانی به ضرورت آثار خود را به عربی می‌نوشتند تا بتوانند در سراسر دنیای اسلام خوانندگان بیشتری پیدا کنند.
- (۳) دوره طلایی همراه با شکوفایی روح ایرانی بود که با دانشمندان بزرگ ایرانی چون ابن‌سینا آغاز شد و با شاعری چون فردوسی به پایان رسید.
- (۴) پایه حماسه‌های ملی به زبان فارسی در این قرن گذاشته شد که زبان فارسی را با ادبیات غنی آن به اوج رسانید.

۴۰- کدام گزینه در ارتباط با دولت سامانیان درست است؟

- (۱) عمده‌ترین مرکز فرهنگی این دولت ایرانی، ماوراءالنهر بود.
- (۲) شاعران فارسی‌گوی را تشویق می‌کردند ولی خودشان، صاحب فضل و ادب نبودند.
- (۳) دربار آنان به وجود شاعران پارسی‌گویی چون عنصری، فرخی و منوچهری آراسته بود.
- (۴) آثار ارزشمندی توسط دانشمندان این دوره، به زبان‌های عربی و فارسی در قلمروی فرهنگ اسلامی پدید آمد.

تاریخ (۱) ایران و جهان باستان

۱۵ دقیقه

پیدایش تمدن
بین النهرین و مصر
هند و چین
صفحة ۳۰ تا صفحه ۴۹

۴۱- صحیح یا غلط بودن عبارتهای زیر در کدام گزینه به ترتیب آمده است؟

(الف) یافته‌های برخی باستان‌شناسان نشان می‌دهد که کشاورزان کوهپایه‌های زاگرس، برای نخستین بار، در دشت‌ها و جلگه‌های مجاور از جمله بین‌النهرین شروع به کشاورزی کردند.

(ب) اولین شهرها در ناحیه جنوبی بین‌النهرین معروف به بابل به وجود آمدند که لاگاش از جمله مهم‌ترین شهرهای آن بود.

(پ) پس از ضعف و زوال حکومت بابل قدیم، آشوریان که قومی جنگجو در شرق بین‌النهرین بودند به قدرت رسیدند.

(ت) تمدن بین‌النهرین بر تمدن‌های پس از خود، از جمله تمدن ایران در زمان هخامنشیان و نیز تمدن یونان باستان تأثیر بسزایی گذاشت.

(۱) غ - غ - ص - ص (۲) ص - غ - غ - ص (۳) غ - ص - غ - غ (۴) ص - غ - غ - ص

۴۲- در کدام گزینه مهم‌ترین پیامدهای کشاورزی به ترتیب و به درستی آمده است؟

(۱) کشاورزی و دامداری ← تخصصی شدن کار ← شکل‌گیری تجارت ← تولید مازاد بر نیاز

(۲) یکجانشینی و به وجود آمدن روستاها ← تخصصی شدن کار ← کشاورزی و دامداری ← شکل‌گیری تجارت

(۳) کشاورزی و دامداری ← تولید مازاد بر نیاز ← یکجانشینی و به وجود آمدن روستاها ← شکل‌گیری شهرها

(۴) یکجانشینی و به وجود آمدن روستاها ← تولید مازاد بر نیاز ← تخصصی شدن کار ← شکل‌گیری تجارت

۴۳- کدام گزینه صحیح یا غلط بودن موارد زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

- دره رود هوانگ‌هو در شمال چین باستان، این کشور را از حملات اقوام بیابانگرد حفظ می‌کرد.

- در چین باستان با تولید مازاد بر نیاز، جمعیت افزایش یافت و زمینه پیدایش نخستین شهرها فراهم شد.

- چین باستان به دلیل فرهنگ غنی خود از ابتدا از نظر سیاسی و جغرافیایی کاملاً متحد بود.

- از اقدامات مهم شی‌هوانگ‌تی احداث دیوار بزرگ چین بود.

(۱) ص - غ - غ - ص (۲) غ - ص - غ - ص (۳) غ - ص - غ - غ (۴) غ - غ - غ - ص

۴۴- کدام گزینه در مورد سلسله هان نادرست است؟

(۱) جاده ابریشم که چین را از طریق ایران به اروپا متصل می‌کرد، در این دوره گشایش یافت.

(۲) در دوران حکومت هان، آیین کنفوسیوس رواج یافت.

(۳) آیین بودا در دوران حکومت سلسله هان به چین راه یافت و مورد پذیرش بخشی از مردم قرار گرفت.

(۴) در چارچوب اصول و تعلیمات کنفوسیوس، انتخاب مأموران دولتی براساس شایستگی‌های خانوادگی و موقعیت اجتماعی انجام می‌گرفت.

۴۵- با توجه به عبارتهای زیر، کدام گزینه به ترتیب مبین پاسخ صحیح سؤالات زیر می‌باشد؟

(الف) اهرام ثلاثه مصر به دستور امپراتوران کدام یک از دوره‌های مصر ساخته شد؟

(ب) حضرت یوسف (ع) و حضرت موسی به ترتیب و به احتمال زیاد در دوران کدام امپراتوری مصر مردم را به پرستش خدای یگانه دعوت می‌کردند؟

(ج) مدتی پس از آنکه ... زندگی در شهرها را آغاز کردند، در مصر نیز تمدن شروع به جوانه زدن کرد.

(۱) (الف) جدید (ب) قدیم - میانه (ج) سومریان (۲) (الف) قدیم (ب) جدید - جدید (ج) سومریان

(۳) (الف) میانه (ب) میانه - جدید (ج) اکدیان (۴) (الف) قدیم (ب) میانه - قدیم (ج) بابلیان

۴۶- کدام گزینه به ترتیب پاسخ عبارتهای زیر می‌باشد؟

(الف) معماران مصری برای ساختن هرم‌ها از چه مواد معدنی بهره می‌بردند؟

(ب) مردم مصر خدایانشان را مهربان‌تر و دوستانه‌تر از خدایان کدام تمدن می‌دانستند؟

(ج) مهم‌ترین خط‌های مصریان چه نام داشت؟

(۱) (الف) سنگ آهک و سنگ خارا (ب) سومری (ج) هیروگلیف - دموتیک

(۲) (الف) سنگ مرمر و سنگ خارا (ب) بابلیان (ج) هیروگلیف - پاپیروس

(۳) (الف) مس و طلا (ب) سومری (ج) هیروگلیف - دموتیک

(۴) (الف) مس و طلا (ب) آشوریان (ج) دموتیک - پاپیروس

۴۷- به ترتیب در کدام گزینه صحیح یا غلط بودن عبارتهای زیر، به درستی بیان شده است؟

(الف) چوب و استخوان اصلی‌ترین ماده‌ای بود که انسان‌های نخستین از آن برای ساختن ابزار استفاده می‌کردند.

(ب) در عصر نوسنگی، انسان با ابداع چرخ سفالگری، اقدام به تولید ظروف گلی کرد.

(پ) هنر نقاشی در ابتدا برای نشان دادن احساس و اندیشه انسان به کار گرفته شد.

(ت) به تدریج تا اوایل دوره گردآوری خوراک، توانایی بشر در سخن گفتن و اندیشیدن تکامل یافت.

(۱) غ - ص - ص - غ (۲) غ - ص - غ - ص (۳) ص - غ - غ - ص (۴) ص - غ - غ - ص

۴۸- باستان‌شناسان مراحل زندگی انسان‌های ... را براساس ... به دوره ... تقسیم کرده‌اند. یکی از اتفاقات مهم این دوران، ... بوده است که تأثیر

بسیاری بر زندگی انسان و ارتباط او با محیط گذاشت.

(۱) دوره تاریخی - اختراع خط و گسترش تمدن - پارینه سنگی و نوسنگی - کشاورزی

(۲) پیش از تاریخ - اختراع خط و گسترش تمدن - گردآوری خوراک و دوره تولید خوراک - کشاورزی

(۳) دوره تاریخی - نوع اقتصاد معیشتی و ابزارهای متناسب با آن - پارینه سنگی و نوسنگی - افروختن آتش

(۴) پیش از تاریخ - نوع اقتصاد معیشتی و ابزارهای متناسب با آن - گردآوری خوراک و دوره تولید خوراک - افروختن آتش

- ۴۹- ... قسمت‌هایی از ... هند را تصرف کرد و حکومت موریای در دوران ... به اوج قدرت رسید.
- (۱) داریوش سوم - غرب - چندرا گوپتا
(۲) داریوش بزرگ - شمال غرب - آشوکا
(۳) کوروش - غرب - چندرا گوپتا
(۴) کوروش - شمال غرب - آشوکا
- ۵۰- شهرهای بزرگ و پرجمعیت موهنجودارو و هاراپا که در ... امروزی واقع شده‌اند نشان‌دهنده تمدن کهن هند می‌باشند که شامل کشورهای چینی ... نیز می‌شد.
- (۱) پاکستان - پاکستان و سریلانکا
(۲) هندوستان - بنگلادش و قسمتی از پاکستان
(۳) پاکستان - بنگلادش و قسمتی از پاکستان
(۴) هندوستان - پاکستان و سریلانکا

پاسخ دادن به این سوالات اجباری است و در تراز کل شما تأثیر دارد.

سوالات آشنا

- ۵۱- بر چه اساسی باستان‌شناسان مراحل زندگی انسان‌های پیش از تاریخ را تقسیم بندی کرده‌اند؟
- (۱) آغاز روستانشینی / آغاز سفالگری
(۲) نوع اقتصاد معیشتی و ابزارهای متناسب با آن
(۳) ابداع خط و نگارش و گسترش شهرنشینی
(۴) آغاز اهلی کردن حیوانات / آغاز کشاورزی
- ۵۲- امروزه باستان‌شناسان در تلاش‌اند چگونه به اطلاعاتی دربارهٔ دین و اعتقادات مردمان دورهٔ گردآوری خوراک پی ببرند؟
- (۱) بررسی نقاشی‌های غارهای تاریخی در فرانسه و اسپانیا
(۲) شواهد باستان‌شناسی در علفزارهای آفریقا
(۳) از راه بررسی اعتقادات جوامع شکارگر کنونی مانند بومیان استرالیا و قبیله‌های سرخ‌پوست آمریکای جنوبی
(۴) به وسیلهٔ بررسی لوح‌های گلی به دست آمده از سومریان
- ۵۳- ساکنان کدام سکونتگاه‌ها جزو نخستین گردآورندگان خوراک شناخته شده‌اند؟
- (۱) تپهٔ چغاگلان در شهرستان مهران ایلام
(۲) تپهٔ باستانی کنارسندل در جیرفت
(۳) تپهٔ مرودشت در استان فارس
(۴) ناحیهٔ جنوبی بین‌النهرین معروف به سومر
- ۵۴- بخش عمده‌ای از شهرت حمورابی در کدام گزینه بیان شده است؟
- (۱) به دلیل شیوهٔ حکومتی مبتنی بر قدرت و اختیارات فراوان پادشاه
(۲) اقدامات مهمی در زمینهٔ کشاورزی و کشاورزی
(۳) فتح مناطق وسیعی از بین‌النهرین و گسترش قلمروی خود به سایر نقاط
(۴) به خاطر قانون‌نامه‌ای که از او برجای مانده
- ۵۵- مطالعه و بررسی وضعیت دین و اعتقادات مردمان کدام دوره بسیار دشوار است و دلیل این دشواری چیست؟
- (۱) دورهٔ تولید خوراک، اعتقادات مرموز و فراطبیعی مردمان آن دوره
(۲) دورهٔ گردآوری خوراک، فقدان شواهد و مدارک کافی دربارهٔ این دوران
(۳) دورهٔ گردآوری خوراک، عدم تکامل بشر در توانایی اندیشیدن و سخن گفتن
(۴) دورهٔ تولید خوراک، گستردگی شواهد و مدارک دربارهٔ آن دوران
- ۵۶- دلیل وجود نداشتن اطلاعات کافی دربارهٔ اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی تمدن سند، چیست؟
- (۱) کشف اشیایی از مراکز تمدنی موهنجودارو و هاراپا که نشان از عدم ارتباط این تمدن با تمدن‌های دیگر است.
(۲) عدم وجود کشفیات و آثار فرهنگی، هنری، سیاسی و اجتماعی و هر گونه شواهد و مدارکی دربارهٔ این تمدن
(۳) وجود لوح‌ها و نوشته‌هایی که تاکنون رمزگشایی و خوانده نشده‌اند.
(۴) وجود لوح‌ها و نوشته‌هایی که به دلیل وجود اطلاعات ناقص در آن قابل استفاده نبودند.
- ۵۷- ویژگی آریاییان چه بود و چگونه خدایی را پرستش می‌کردند؟
- (۱) جنگاور و دارای اسب و ارابه - خدای غیرمادی و مافوق طبیعت
(۲) کوچرو و متکی به زندگی کشاورزی و دامداری - نیروانا خدای آرزو و خواستن
(۳) جنگاور و دارای اسب و ارابه - نیروانا خدای آرزو و خواستن
(۴) کوچرو و متکی به زندگی کشاورزی و دامداری - خدای مادی و مافوق طبیعت
- ۵۸- کدام آیین به خدایان متعددی که در ودا ستایش شده بود اعتقاد داشت و رسوم سخت و پیچیدهٔ آنان چه بود؟
- (۱) آیین بودایی - قربانی کردن
(۲) آیین برهمنی - قربانی کردن
(۳) آیین سانسکریت - توجه به رفتار اخلاقی
(۴) آیین کنفوسیوسی - توجه به رفتار اخلاقی
- ۵۹- تعالیم بودا به جز هند در چه مناطق دیگری راه یافت و پیکرهٔ بودا در کجا قرار دارد؟
- (۱) استرالیا و ژاپن - سارنات هند
(۲) افغانستان و پاکستان - بیهار هند
(۳) آسیای میانه و روسیه - بیهار هند
(۴) تبت و چین - سارنات هند
- ۶۰- چه عاملی به تدریج زمینهٔ پیدایش نخستین شهرها را در حدود ۱۵۰۰ ق.م در چین فراهم کرد و باستان‌شناسان چه عاملی را باعث زندگی کشاورزی مردم چین در دوران نوسنگی می‌دانند؟
- (۱) داد و ستد و بازرگانی - جلگه و دشت‌های وسیع
(۲) افزایش جمعیت - رودهای بزرگ هوانگ‌هو و یانگ‌تسه
(۳) موقعیت ویژهٔ جغرافیایی - جلگه و دشت‌های وسیع
(۴) رودهای بزرگ و پر آب - رودهای بزرگ هوانگ‌هو و یانگ‌تسه

جغرافیای ایران

۱۰ دقیقه

روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا
موقعیت جغرافیایی ایران
صفحه ۸ تا صفحه ۲۰

۶۱- کدام روش جغرافی دانان برای به دست آوردن اطلاعات لازم، در تمامی پژوهش‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد و کدام مورد از جمله ابزارهای گردآوری اطلاعات میدانی نیست؟

- (۱) روش کتابخانه‌ای - مشاهده
(۲) روش میدانی - سالنامه آماری
(۳) روش کتابخانه‌ای - نقشه
(۴) روش میدانی - مصاحبه

۶۲- حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش و تجزیه و تحلیل اطلاعات در گام چندم پژوهش جغرافیایی صورت می‌گیرد و در صورتی که فرضیه یا فرضیه‌های یک پژوهشگر رد شود، چرا پژوهشگر نباید دلسرد شود؟

- (۱) سوم - با تلاش بیش‌تر می‌تواند به نتیجه موردنظر برسد.
(۲) چهارم - با تلاش بیش‌تر می‌تواند به نتیجه موردنظر برسد.
(۳) سوم - از طرح دوباره آن جلوگیری می‌کند.
(۴) چهارم - از طرح دوباره آن جلوگیری می‌کند.

۶۳- موقعیت نسبی چیست و منظور از موقعیت نسبی هر کشور ...

(۱) محل قرار گرفتن هر نقطه، نسبت به پدیده‌های طبیعی و غیرطبیعی پیرامون خود - محل قرارگیری آن نسبت به سایر کشورها، دریاها، تنگه‌ها، کانال‌ها، خلیج‌ها، منابع اقتصادی و ... است.

(۲) محل دقیق هر پدیده یا مکان با توجه به طول و عرض جغرافیایی نسبت به مکان دیگر - محل قرارگیری آن نسبت به سایر پدیده‌های طبیعی و غیرطبیعی دیگر

(۳) محل قرار گرفتن هر نقطه یا مکان، با توجه به طول و عرض جغرافیایی نسبت به سایر مکان‌ها - محل قرارگیری آن نسبت به سایر عوامل طبیعی دیگر

(۴) محل قرارگیری هر مکان، نسبت به پدیده‌های طبیعی یا انسانی پیرامون خود - محل قرارگیری آن نسبت به سایر کشورها، دریاها، تنگه‌ها، کانال‌ها، خلیج‌ها، منابع اقتصادی و ... است.

۶۴- کدام گزینه به ترتیب پاسخ درست سؤالات زیر می‌باشد؟

الف) کدام مورد بیانگر موقعیت عرض جغرافیایی ایران می‌باشد؟

ب) کدام تعریف در مورد موقعیت مطلق درست است؟

(۱) الف) ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه در جنوب منطقه معتدله نیمکره شمالی قرار دارد. (ب) محل دقیق هر پدیده یا مکان، با توجه به طول و عرض جغرافیایی آن مکان

(۲) الف) ایران در ۴۴ تا ۶۳ درجه عرض جغرافیایی گسترش یافته است. (ب) محل قرار گرفتن هر مکان، نسبت به پدیده‌های طبیعی یا انسانی پیرامون خود

(۳) الف) ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه در جنوب منطقه معتدله نیمکره شمالی قرار دارد. (ب) محل قرار گرفتن هر مکان نسبت به پدیده‌های طبیعی یا انسانی پیرامون خود

(۴) الف) ایران در ۴۴ تا ۶۳ درجه عرض جغرافیایی گسترش یافته است. (ب) محل دقیق هر پدیده یا مکان، با توجه به طول و عرض جغرافیایی آن مکان

۶۵- به ترتیب در کدام گزینه مرزهای ایران به نسبت درصد فراوانی‌شان به درستی مشخص شده است؟

- (۱) خشکی - رودخانه‌ای - دریایی
(۲) دریایی - خشکی - رودخانه‌ای
(۳) خشکی - دریایی - رودخانه‌ای
(۴) رودخانه‌ای - خشکی - دریایی

۶۶- به ترتیب بیان کنید که ایران طولانی‌ترین و کوتاه‌ترین مرز را با کدام کشورها دارد و کدام راه‌ها امکان روابط بازرگانی بیشتری را فراهم می‌کند؟

- (۱) عراق - افغانستان - راه‌های زمینی
(۲) عراق - ارمنستان - راه‌های آبی
(۳) ارمنستان - عراق - راه‌های زمینی
(۴) عراق - افغانستان - راه‌های آبی

۶۷- به ترتیب ایران دارای چه رتبه‌ای از نظر جمعیت و وسعت در منطقه خلیج فارس می‌باشد؟

- (۱) اول - دوم (۲) سوم - سوم (۳) دوم - چهارم (۴) چهارم - دوم

۶۸- تسلط بر کدام یک از ارزش‌های ذکر شده در گزینه‌ها، تأثیری بر موازنه قدرت در منطقه خلیج فارس ندارد؟

- (۱) نقش ارتباطی بین سه قاره اروپا، آسیا و آفریقا
(۲) دسترسی به بازار مصرف کشورهای آسیای میانه
(۳) تبدیل شدن به کانون ثروتمند جهان و بازار مصرف کالاهای صنعتی و غیرصنعتی
(۴) دارا بودن ارزش فرهنگی و سیاسی

۶۹- با توجه به سؤالات مطرح شده در کدام گزینه پاسخ درست آمده است؟

- پژوهشگر برای دستیابی به شناخت و آگاهی از مسئله‌ای که در ذهنش پدید آمده است ابتدا باید دست به چه اقدامی بزند؟

- نکته مورد توجه در این مرحله چیست؟

- چندمین گام پژوهش، نقش راهنما را برای پژوهشگر دارد؟

- اقدام او در این گام، بستگی به چه مسائلی دارد؟

(۱) طرح مسئله به صورت سؤالی - اهمیت این پژوهش - گام سوم - شیوه‌های دستیابی به منابع و روش‌های مختلف آن

(۲) واضح و روشن بیان کردن مسئله - مطالعه سابقه و پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران - گام دوم - میزان دانش، تجربیات و سوابق پژوهشی

(۳) طرح مسئله به صورت سؤالی - مطالعه سابقه و پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران - گام دوم - شیوه‌های دستیابی به منابع و روش‌های مختلف آن

(۴) واضح و روشن بیان کردن مسئله - اهمیت این پژوهش - گام سوم - میزان دانش، تجربیات و سوابق پژوهشی

۷۰- در متن زیر به چند سؤال اساسی جغرافیا پاسخ داده شده است؟

«وجود ریزگردهای بیش از حد مجاز در هوا در استان خوزستان در فصل تابستان به جهت تداوم خشکسالی در سال‌های اخیر که ناشی از از بین رفتن دریاچه‌ها و باتلاق‌ها است؛ مشکلاتی را ایجاد کرده است.»

- (۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) شش

۱۵ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)

جهان اجتماعی
اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی
صفحة ۱۷ تا صفحه ۳۳

۷۱- به ترتیب «ساخت خانه‌های مقاوم در برابر زلزله» و «آلوده شدن طبیعت و محیط زیست در نتیجه کارهای شتابزده

انسان‌ها»، بیانگر چه مفاهیمی است؟

- (۱) تأثیر متقابل جهان طبیعی و جهان ماوراء طبیعی - ورود پدیده‌های طبیعی به جهان اجتماعی
- (۲) ورود پدیده‌های طبیعی به جهان اجتماعی - تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی
- (۳) تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی - تأثیر جهان طبیعی بر جهان طبیعی
- (۴) تأثیر متقابل پدیده‌های طبیعی و اجتماعی - تأثیر جهان ماوراء طبیعی بر جهان طبیعی

۷۲- عبارت کدام گزینه، با نمودار داده شده مرتبط است؟

جهان ماوراء طبیعی ← جهان اجتماعی

- (۱) خشکسالی با این که پدیده‌ای طبیعی است اما تأثیرات تعیین‌کننده‌ای در کنش‌های اجتماعی انسان‌ها دارد.
- (۲) شناخت خداوند و فرشتگان، آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد و کنش‌های اجتماعی آن‌ها را دگرگون می‌سازد.
- (۳) هرچه جهان اجتماعی شناخت صحیح‌تری از پدیده‌های اجتماعی داشته باشد، زندگی اجتماعی بشر در مسیر خوشبختی و پیشرفت قرار می‌گیرد.
- (۴) مسافرت‌های انسان با پیدا کردن مسیرها و راه‌ها در بیابان‌ها و دریاها افزایش می‌یابد.

۷۳- به ترتیب، عامل تداوم جهان طبیعی و جهان اجتماعی در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- (۱) وراثت - وراثت و فرهنگ
- (۲) وراثت و فرهنگ - فرهنگ
- (۳) فرهنگ - وراثت
- (۴) وراثت - فرهنگ

۷۴- موارد مربوط به شکل‌گیری جهان اجتماعی، نحوه عضویت اعضا در جهان اجتماعی، امکان انتقال پول از طریق بانک و ذخایر آب زیرزمینی، به ترتیب

در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- (۱) مجموعه پدیده‌های اجتماعی - تکوینی و قراردادی - پدیده تکوینی - پدیده تکوینی
- (۲) مجموعه پدیده‌های فردی و اجتماعی - تکوینی و قراردادی - پدیده تکوینی - پدیده طبیعی
- (۳) مجموعه پدیده‌های فردی و اجتماعی - با اراده و آگاهی و به صورت قرارداد - پدیده اعتباری - پدیده طبیعی
- (۴) مجموعه پدیده‌های اجتماعی - با اراده و آگاهی و به صورت قرارداد - پدیده اعتباری - پدیده تکوینی

۷۵- بعضی اوقات انسان‌ها برای این که پدیده‌های ناشناخته را بشناسند، دست به چه اقدامی می‌زنند؟

- (۱) آن‌ها را با پدیده‌های آشنا مقایسه می‌کنند.
- (۲) آن‌ها را به دقت تحت نظر قرار می‌دهند.
- (۳) به مطالعه گذشته آن پدیده می‌پردازند.
- (۴) پدیده مشابهی را جایگزین آن می‌کنند.

۷۶- کدام یک از گزینه‌های زیر، «پدیده‌های تکوینی» است؟

- (۱) عضویت در تیم ورزشی فوتبال
- (۲) حرکت خودروها در چهارراه‌ها
- (۳) عضویت اعضا در بدن موجودات زنده
- (۴) کار کردن کارمند در اداره بیمه

۷۷- چه تعداد از گزاره‌های زیر نادرست است؟

- الف) نهاد اجتماعی، مجموعه‌ای از ارزش‌هاست که برای رفع نیازهای معینی از افراد و جهان اجتماعی اختصاص پیدا می‌کند.
 ب) خانواده، بانک، تعلیم و تربیت از مهم‌ترین نهادهای اجتماعی هستند.
 پ) هنجارها و نمادها برحسب شرایط، در زمینه‌های مختلف قابل تغییراند.
 ت) هیچ جامعه‌ای بی‌نیاز از هنجارها و نمادها نیست.

(۱) چهار (۲) سه (۳) یک (۴) دو

۷۸- به ترتیب، هریک از موارد زیر با کدام گزینه ارتباط بیش‌تری دارد؟

- بخش‌هایی از جهان اجتماعی که با حذف آن‌ها جهان اجتماعی تداوم می‌یابد.
 - بخش‌هایی از جهان اجتماعی که تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر دارند.
 - باور و اعتقاد انسان‌ها نسبت به اصل جهان

- (۱) لایه‌های عمیق جهان اجتماعی - لایه‌های عمیق جهان اجتماعی - هنجارها
 (۲) لایه‌های سطحی جهان اجتماعی - لایه‌های عمیق جهان اجتماعی - عمیق‌ترین پدیده‌های اجتماعی
 (۳) ارزش اجتماعی - لایه‌های سطحی جهان اجتماعی - عمیق‌ترین پدیده‌های اجتماعی
 (۴) هنجارها - پدیده‌های عمیق جهان اجتماعی - لایه‌های سطحی جهان اجتماعی

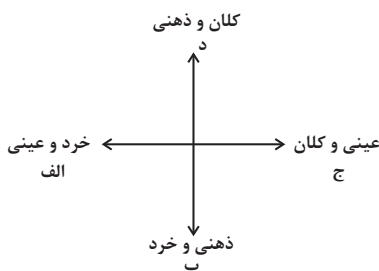
۷۹- به ترتیب، صحیح یا غلط بودن هریک از موارد زیر در کدام گزینه به‌درستی مشخص شده است؟

- الف) تمامی پدیده‌های اجتماعی، هویتی محسوس و عینی دارند.
 ب) پدیده‌های اجتماعی، اجزای جهان اجتماعی‌اند و می‌توان آن‌ها را براساس اندازه و دامنه از یک‌دیگر تفکیک کرد.
 ج) فروش نفت به قیمت ارزان در کشورهای نفت‌خیز، بیانگر مفقود بودن بعد عینی نفت است.
 د) هیچ یک از اجزای جهان اجتماعی فاقد معنا نیستند.

(۱) غ، ص، ص، ص (۲) ص، ص، غ، غ (۳) ص، غ، غ، غ (۴) غ، ص، ص، غ، ص

۸۰- هریک از موارد زیر، در کدام قسمت نمودار قرار می‌گیرد؟

- جایزه دادن معلم به یک دانش‌آموز
 - علاقه‌مندی به موسیقی
 - عدالت اجتماعی
 - قاره آسیا

(۱) د، ب، الف، ج (۲) الف، ب، د، ج (۳) ج، د، ب، الف (۴) ب، د، ج، الف

۱۵ دقیقه

منطق

مفهوم و مصداق
اقسام و شرایط تعریف
صفحة ۲۰ تا صفحه ۳۸

۸۱- به ترتیب رابطه میان مفاهیم زیر مانند رابطه کدام دو مفهوم است؟

«شبهه‌کشنده و جسم نامی» - «قیاس و استقرا» - «دانش‌آموز و درس‌خوان»

(۱) شکل و مقدار پیوسته - تصدیق و استدلال - اشتراک لفظ و مغالطه

(۲) حرام و مباح - تعریف و تصور - مادر و مهربان

(۳) فکر و تصدیق - مسیحی و آلمانی - خطای اندیشه و مغالطه

(۴) خداپرست و شیعه - علم و تصور - فانی و حیوان

۸۲- با توجه به مبحث نسب اربع، اشکال زیر به ترتیب از چپ به راست با کدام گزینه مطابقت دارند؟

(۱) گران و خانه - فلز و رسانا - دانشگاه شهید بهشتی و مرکز آموزشی

(۲) قاضی و مستخدم قوه قضاییه - مربع و شکل چهارضلعی - پایتخت و شهر

(۳) پاریس و شهر - دایره و شکل منحنی‌الدور - بشر و نویسنده

(۴) وکیل و استاد دانشگاه - جیوه و فلز مایع در دمای اتاق - شریک‌الباری و ممتنع‌بالذات

۸۳- به ترتیب در عبارات زیر کدام یک از شرایط تعریف صحیح، رعایت نشده است؟

- جوهر، یعنی آنچه عرض نیست؛ عرض، یعنی آن چه جوهر نیست.

- لبخند: کلید گنج مروارید

- تعریف طلا به فلز رسانا

(۱) دوری نبودن - واضح بودن - مانع بودن

(۲) دوری نبودن - واضح بودن - جامع بودن

۸۴- اگر بدانیم که «بعضی الف ب است» در آن صورت کدام گزینه تمام روابط ممکن بین «الف» و «ب» را به درستی بیان کرده است؟

الف) تباین

ب) تساوی

ج) عموم و خصوص مطلق

د) عموم و خصوص من وجه

(۱) الف - ب

(۲) ب - ج - د

(۳) ج - د

(۴) د

۸۵- هدف از تعریف کردن چیست؟

(۱) تبیین ذاتیات شیء

(۲) دسته‌بندی ویژگی‌های یک مفهوم

(۳) تبیین اصطلاحات تخصصی علوم

(۴) شناساندن مفاهیم و صورهای مجهول

۸۶- وقتی می‌گوییم تعریفی جامع است، یعنی ...

(۱) محتویات تعریف بر مصادیق مفاهیم دیگر صدق نکند.

(۲) تعریف تنها بر مصادیق آن مفهوم صدق کند.

(۳) تعریف تمامی مصادیق آن مفهوم را دربرگیرد.

(۴) تعریف لزوماً جامع تمامی مفاهیم مورد تعریف باشد.

۸۷- وقتی گفته می‌شود مفهوم کلی آن است که می‌تواند افراد و مصداق‌های متعدد داشته باشد، به این معنا ...

(۱) است که حتماً یک فرد در خارج دارد.

(۲) نیست که حتماً افراد متعددی در خارج دارد.

(۳) است که حتماً افراد متعددی در خارج دارد.

(۴) است که حتماً افراد معدودی در خارج دارد.

۸۸- مفهوم جزئی مانند مفهوم کلی ممکن است ...

(۱) هیچ مصداق خارجی نداشته باشد.

(۲) مصادیق متعدد ذهنی داشته باشد.

(۳) مصادیق متعدد خارجی داشته باشد.

(۴) قابل انطباق بر مصادیق متعدد باشد.

۸۹- در کدام گزینه، نسبت میان مصادیق دو مفهوم، با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

(۱) مایع - فلز؛ شاعر - خواننده؛ سیب - زرد

(۲) داستان - رمان؛ ورزش - تکواندو؛ لباس - جوراب

(۳) لامپ - کم‌مصرف؛ کتاب - عامه‌پسند؛ بیکار - بیسواد

(۴) معلم - دانشجو؛ طرح اقتصادی - زیان‌ده؛ ساعت - گران

۹۰- اگر در تعریف مفهوم «غیرانسان» بگوییم «غیرسفید» و در تعریف مفهوم «انسان» بگوییم «غیرسفید» به ترتیب چه اشکالی دارند؟

(۱) فقط جامع نیست - فقط جامع نیست.

(۲) جامع و مانع نیست - فقط مانع نیست.

(۳) فقط مانع نیست - جامع و مانع نیست.

(۴) جامع و مانع نیست - جامع و مانع نیست.